

به نام خدا

دانشگاه تهران

دانشکده برق و کامپیوتر

گزارش کار آزمایشگاه دوم سیستم عامل

پرنا اسدی

مرتضی بهجت

امید پناکاری

فهرست بندی گزارش کار

❖ بخش اول: سوالات پروژه 3

❖ بخش دوم: اضافه کردن فراخوانی سیستمی 6

بخش اول: سوالات پروژه

- کتابخانه های استفاده شده در xv6 را از منظر استفاده از فراخوانی های سیستمی و علت این استفاده بررسی نمایید

کتابخانه های سطح کاربر به اسامی `umalloc.o` `printf.o` `usys.o` `ulib.o` وجود دارند که در هر کدام از فراخوانی های سیستمی مشخصی استفاده شده است.

نام تابع	محل قرار گیری	نام فراخوانی سیستمی	علت استفاده
<code>putc</code>	<code>printf</code>	<code>write</code>	به منظور نوشتن کارکتر ها در فایل مشخص شده استفاده شده است.
<code>morecore</code>	<code>umalloc</code>	<code>sbrk</code>	برای افزایش حافظه ، ابتدا اندازه حافظه پر داده را گرفته ، سپس اندازه حافظه اش را به مقدار <code>n</code> افزایش میدهد.
<code>gets</code>	<code>ulib</code>	<code>read</code>	به منظور خواندن کارکتر ها از فایل مشخص شده استفاده شده است.
<code>stat</code>	<code>ulib</code>	<code>open</code>	برای ساختن فایل جدید و یا باز کردن فایل با مسیر مشخص شده (پس از بررسی شرایط) استفاده میشود.
<code>stat</code>	<code>ulib</code>	<code>close</code>	برای بستن فایلی که از قبل باز شده است و آدرس فایل باز شده در پر داده را 0 میکند.

در فایل `usys.S` تمام سیستم کال ها استفاده شده اند. در این فایل اسمبلی `gcc` با استفاده از یک `C preprocessor` استفاده میکند و با توجه به کد داده شده در این قسمت، ابتدا کامند زیر را میسازد (/ ها در این مرحله حذف شده اند):

```
#define SYSCALL(name) .globl name; name: movl $SYS_## name, %eax; int $T_SYSCALL; ret
```

اوپراتور `##` توکن سمت راست و چپ خود را با هم `concat` میکند. به عنوان مثال داریم:

فرض کنیم در رجیستر `esx` سیستم کال `fork` قرار داده شده است.

```
.globl fork; fork: movl $SYS_fork, %eax; int $T_SYSCALL; ret
```

در این مرحله ، کامند بالا را ترجمه میکنیم:

- شناسه تابع `fork` پابلیک میشود
  - برچسب `frok` را تعریف میکنیم (که مانند تابع عمل میکند)
  - در این تابع:
1. مقدار `SYS_fork` به رجیستر `esx` اساین میشود.
  2. یک وقفه به کد `T_SYSCALL` ساخته میشود.
  3. این تابع به عنوان مقدار بازگشتی قرار میگیرد.

- دقت شود فراخوانی های سیستمی تنها روش دسترسی سطح کاربر به هسته نیست. انواع این روشها را در لینوکس به

اختصار توضیح دهید.

به مجموعه راه های دسترسی کاربر به هسته system API میگویند که در لینوکس شامل system calls، pseudo-file و تابع های کتابخانه libc میباشد و هر کدام از آنها ممکن است API هایی وجود داشته باشد که بلااستفاده مانده اند.

Pseudo-file: یک فایل سیستم است که در واقع فایل نیست بلکه ورودی های مجازی ای دارد که خود سیستم فایل در محل آنها را میسازد. نمونه ای از این pseudo-file ها، فایل **proc** میباشد که در بسیاری از سیستم عامل ها وجود دارد که به طور داینامیک مسیر فایل هایی برای هر پردازنده میسازد. به طور کلی pseudo-file دارای اطلاعاتی از سیستم در **RAM** در حال اجراست. در لینوکس **/dev** دارای فایل هایی مانند **/dev/tty#** که به صورت داینامیک تولید میشوند.

Libc: تابع های **C** و **POSIX** در آن پیاده سازی شده است. برای صدا کردن یک سیستم کال از سطح کاربر نمیتوان مستقیم مانند تابع های عادی با آن رفتار کرد. بنابراین باید توابعی برای دسترسی به سیستم کال ها پیاده سازی شود ولی برخی از تابع های پرکاربرد در **libc** پیاده سازی شده اند. لینوکس با ترکیب هسته و **libc** این **POSIX** را پیاده سازی کرده است. لزوما هر **POSIX** یک فراخوانی سیستمی را صدا نمیکند و اگر هم انجام دهد لزوما هسته این درخواست را تایید نمیکند.

- آیا باقی تله ها را نمیتوان با سطح دسترسی **USER_DPL** فعال نمود؟ چرا؟

نه نمی توان چنین کاری را انجام داد زیرا برنامه ها سمت کاربر غیر قابل اعتماد هستند و اگر به آنها اجازه دهیم که از دیگر **trap**ها استفاده کنند ممکن است در کار سیستم عامل اختلال ایجاد کنند. برای مثال یک برنامه می تواند به اشتباه ارور تقسیم بر صفر را گزارش کند.

- در صورت تغییر سطح دسترسی، **ss** و **esp** روی پشته **Push** میشود. در غیراینصورت **Push** نمیشود.

چرا؟

رجیستر **esp** برای نگه داشتن سر استک و **ss** برای نگه داشتن بلاکی از مموری که استک در آن ذخیره شده استفاده می شود. هنگامی که سطح دسترسی در فراخوانی **trap** تغییر می کند این مقادیر در ابتدای استک کرنل **push** می شوند تا بتوان پس از پایان **trap** به برنامه اصلی بازگشت.

- در مورد توابع دسترسی به پارامترهای فراخوانی سیستمی به طور مختصر توضیح دهید. چرا در **argptr** بازه آدرسها بررسی

میگردد؟ تجاوز از بازه معتبر، چه مشکل امنیتی ایجاد میکند؟ در صورت عدم بررسی بازهها در این تابع، مثالی بزنید که در آن،

فراخوانی سیستمی **read_sys** اجرای سیستم را با مشکل روبرو سازد.

در این تابع ورودی که به تابع داده شده به عنوان یک عدد خوانده شده و از آنجا که میتوان در زبان **C** از اعداد به عنوان اشاره گر استفاده کرد ممکن ادرس بعد از تبدیل و استفاده از آن به عنوان یک ادرس به خانه های خارج از حافظه پردازنده فعلی بشود که در صورت استفاده از این مقدار پردازنده دچار segmentation trap شده و پردازنده از بین میرود. برای ایجاد این مشکل با سیستم کال **sys_read** کافی است ارگومان دوم انقد بزرگ داده شود که از فضای پردازنده فعلی خارج تر باشد در ادامه هنگامی که میخواند نوشتن روی این ارایه اتفاق بی افتد پردازنده کشته میشود.

● چگونه هنگام بازگشت به سطح کاربر، اجرا از همان خطی که متوقف شده بود، دوباره از سر گرفته میشود؟ فرایند را توضیح

دهید.

بعد از اتمام اجرای systemcall برای بازگشتن به userspace برنامه به بخش trapret میرود در این تابع ابتدا esp که انتهای استک است به p->tf مقدار دهی میشود سپس مقدار رجیستر های %ds, %es, %fs, %gs از stack پاپ شده و بازیابی میشوند. در ادامه با اجرای دستور addl دو مقدار trapno, errorcode جا افتاده و دستور iret اجرا میشود تا بدین ترتیب رجیستر های %esp, %flags, %eip, %cs مقدار دهی و بازیابی شوند. اکنون مود اجرایی به userspace ست شده و ادامه دستورات پیگیری میشود.

● توضیح دهید عدم توالی داده های یک فایل روی دیسک، چگونه ممکن است در فرایند بازیابی آن پس از حذف مشکل ساز

شود. (امتیازی)

برای بازیابی فایل های حذف شده، سراغ داده هایی میرویم که از دیسک حذف شده اما هنوز روی آنها باز نویسی اتفاق نیافتاده بدین ترتیب ممکن است بتوانیم بخشی از داده های باقی مانده را باز گردانیم برای اگر داده ها پشت هم نباشند برای اینکه یک فایل را تولید کنیم باید قسمت های متفاوت آن را از سراسر دیسک جمع آوری کنیم که با توجه به اینکه صرفاً با بایت ها طرف هستیم و اطلاعات مربوط به مکان های نگهداری (metadata) حذف شده است دچار مشکل میشویم. هر چند باز هم امکان بازیابی فایل ها وجود دارد صرفاً سختی آن بیشتر میشود و احتمال بازیابی کاهش میابد.

بخش دوم: اضافه کردن فراخوانی سیستمی

نحوه‌ی اضافه کردن system call جدید: (با نام name)

۱- ابتدا کد مربوط به system call جدید را با یک macro به نام SYS_name در فایل syscall.h اضافه می‌کنیم.

۲- سپس پیاده سازی مربوط به system call را در sysproc.c یا sysfile.c با نام sys_name انجام می‌دهیم.

۳- سپس کد system call را به پیاده‌سازی آن در syscall.c می‌کنیم.

۴- عبارت SYSCALL(name) را به فایل usys.S اضافه می‌کنیم.

۵- در نهایت prototype مربوط به آن را به user.h اضافه می‌کنیم تا توسط برنامه‌های سمت کاربر قابل استفاده باشد.

✓ فراخوانی سیستمی calculate_sum_of_digits

برای گرفتن ورودی مربوط به این system call از trapframe مربوط به process کنونی استفاده می‌کنیم.

myproc() -> tf -> ebx

✓ اضافه کردن فراخوانی سیستمی چاپ سکتور ها

- 1- ابتدا اینترفیس تابع getsectors را در فایل def.h اضافه می‌کنیم. این تابع برای گرفتن سکتور های موجود استفاده میشود.
- 2- سپس اینترفیس تابع getfilesectors را به همان فایل اضافه می‌کنیم.
- 3- سپس بدنه آنها را در فایل file.c و fs.c اضافه می‌کنیم.
- 4- برای افزودن اینترفیس برای فراخوانی سیستمی، در فایل user.h نام getfilesectors را با ارگومان هایش قرار می‌دهیم.
- 5- کد این سیستم کال را در فایل syscall.h را 24 قرار می‌دهیم.
- 6- در نهایت تابع فراخوانی سیستم را در فایل sysfile.c پیاده سازی می‌کنیم.
- 7- فایل مثال آن در fi قرار گرفته و در makefile در قسمت EXTRA و UPROG اضافه می‌کنیم و میتوانیم در پوسته از آن استفاده کنیم.

✓ اضافه کردن فراخوانی چاپ پدر پردازه

فراخوانی get_parent_id: توضیح خاصی ندارد

myproc() -> parent -> pid

✓ اضافه کردن فراخوانی تعویض پدر پردازه

- 1- در فایل proc.h به استراکت پردازه یک متغیر جدید به نام trace_parent اضافه می‌کنیم که پوینتری به استراکت پدر جدید است.
- 2- سپس در فایل proc.c تابع getprocbypid را اضافه می‌کنیم که با استفاده از id استراکت پردازه مد نظر را به ما برگرداند.
- 3- برای مقدار دهی اولیه trace_parent را برابر parent قرار می‌دهیم (مشابه لینوکس) و این کار را در تابع fork انجام می‌دهیم.
- 4- در آخر تابع setprocparent را در همین فایل پیاده سازی می‌کنیم.

The image shows two screenshots of a QEMU virtual machine window. The top screenshot shows the boot process from a hard disk, including CPU initialization and file loading. The bottom screenshot shows the execution of a test program with various system calls and a crash message.

```
QEMU
Machine View
Booting from Hard Disk...
cpu1: starting 1
cpu0: starting 0
b: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap star
  58
init: starting sh
$ fi in1.txt
sector 0 addr: 65
sector 1 addr: 66
$ fi in2.txt
sector 0 addr: 67
sector 1 addr: 68
sector 2 addr: 69
sector 3 addr: 70
sector 4 addr: 71
sector 5 addr: 72
sector 6 addr: 73
sector 7 addr: 74
sector 8 addr: 75
sector 9 addr: 76
$

QEMU
Machine View
sector 4 addr: 71
sector 5 addr: 72
sector 6 addr: 73
sector 7 addr: 74
sector 8 addr: 75
sector 9 addr: 76
$ test_calculate_sum_of_digits 123
Sum of Digits: 6
$ test_get_parent_id 3
Parent Process Id: 2
Current Process Id: 6
Forked
Parent Process Id: 6
$ test_sleepcurproc 8
$ Process Id: 9
Real Parent Process Id: 1
test_setprocparent 9
Current Process Id: 10
childproc->trace_parent->pid: 10
$ Real Parent Process Id After wake up: 1
pid 9 test_sleepcurrp: trap 14 err 5 on cpu 0 eip 0xffffffff addr 0xffffffff--ki
ll proc
zombie!
```

پایان